

VIBORG
KOMMUNE

§ 16a Miljøgodkendelse
af
svineproduktion
på
Kratvej 7
8830 Tjele

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indholdsfortegnelse	1
Datablad	3
1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse.....	4
1.2 Afgørelse	4
1.3 Ikke teknisk resumé.....	5
1.4 Offentlighed	5
2 Vilkår i miljøgodkendelsen	7
3 Generelle forhold.....	10
3.1 Beskrivelse af husdyrbruget	10
3.2 Meddelelsespligt – anlæg, arealer, ejerforhold.....	10
3.3 Gyldighed.....	10
3.4 Retsbeskyttelse	10
4 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	12
4.1 Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv. - anlægsdelen.....	12
4.2 Placering i landskabet - anlægget.....	12
5 Husdyrhold, staldanlæg og drift	13
5.1 Husdyrhold og produktionsareal	13
5.2 Energi- og vandforbrug.....	14
5.3 Spildevand herunder regnvand.....	17
5.4 Affald	18
5.5 Driftsforstyrrelser eller uheld.....	20
6 Gødningsproduktion og -håndtering.....	22
6.1 Gødningstyper og mængder	22
7 Forurening og gener fra husdyrbruget	23
7.1 Ammoniak og natur.....	23
7.2 Lugt	25
7.3 Fluer og skadedyr.....	26
7.4 Transport.....	27

7.5	Støj fra anlægget og maskiner.....	28
7.6	Støv fra anlæg og maskiner.....	30
7.7	Lys.....	31
8	Bedste tilgængelige teknik (BAT)	31
9	Miljøkonsekvensrapport	33
10	Alternativer.....	34
11	Miljøledelse	34
12	Ophør	35
13	Samlet konklusion	36
14	Godkendelsens gyldighed, klagevejledning og underretning.....	37
14.1	Godkendelsens gyldighed.....	37
14.2	Klagevejledning og søgsmål.....	37
14.3	Underretning om godkendelsen	38

DATABLAD

Titel: § 16a Miljøgodkendelse af svineproduktion på Kratvej 7, 8830 Tjele

Husdyrbruget

Husdyrbrugets CVR-nummer	37561568
Husdyrbrugets navn	Hviddinglund
Beliggingsadresse	Kratvej 7
Postnummer	8830
By	Tjele

Ansøger

Ansøger navn	Højmark I/S Allan Johnsen
Ansøger adresse	Højmarken 24
Ansøger postnummer	8920
Ansøger by	Randers NV
Ansøger telefon	20123692
Ansøger email	aase@hojmark-agro.dk

Konsulent

Konsulent Cvr	30869052
Konsulent virksomhedsnavn	velas I/S
Konsulent navn	Anne Kirkegaard, velas
Konsulent adresse	Asmildklostervej 11
Konsulent postnummer	8800
Konsulent by	Viborg
Konsulent telefon	29634004
Konsulent email	aki@velas.dk

Ejendom

Ejendomsnummer	7910218522
CHR numre	

Dato for godkendelse: 15.december 2021

Godkendelsen er udarbejdet af:

Claus Pedersen

Viborg Kommune
Teknik og Miljø
Prinsens Alle 5
8800 Viborg

1.1 ANSØGNING OM MILJØGODKENDELSE

Kratvej 7, 8830 Tjele fik i 2010 meddelt en § 12 miljøgodkendelse med efterfølgende tillæg efter Husdyrbrugsloven.

Ny ansøgning efter husdyrbruglovens § 16a.

Højmark v/Allan Johnsen ønsker at få godkendt eksisterende produktionsarealer efter gældende lovgivning, hvor der ikke længere godkendes et bestemt antal dyr, men derimod antal kvadratmeter m² i staldene. Ejendommens samlede produktionsareal øges med 48 m² ift. til den tidligere miljøgodkendelse. De 48 m² er et nyt staldafsnit (kaldet babystald) og er beliggende mellem de to eksisterende bygninger i forbindelse med den nordligste mellemgang mellem bygningerne, se Bilag 1. Babystalden anvendes i løbet af ugen når der skal fravænnenes smågrise for at skabe plads til at lave ammesøer. Ved at samle de fravænnede smågrise i babystalden skal der kun køres smågrise videre til Højmarken 24 en gang om ugen.

Ejendommen drives med et sohold på mere end 750 stipladser og er dermed et IE-brug. Dette udløser krav om miljøgodkendelse efter § 16a i husdyrbrugloven.

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt til Viborg Kommune den 26. august 2021 gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem i skema nr. 227404.

1.2 AFGØRELSE

Viborg Kommune har vurderet, at der kan meddeles godkendelse til det ansøgte på Kratvej 7 i henhold til de gældende regler, Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 (Husdyrbrugloven) og bekendtgørelse nr. 2256 af 29. december 2020 om godkendelse mv. af husdyrbrug (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen). Miljøgodkendelsen efter lovens § 16a stk. 2 er baseret på oplysningerne i ansøgningen – herunder den fremsendte miljøkonsekvensrapport samt efterfølgende beregninger og betinget af de fastsatte vilkår.

Miljøgodkendelsen indeholder en miljøteknisk redegørelse samt Kommunens bemærkninger og vurdering af de miljømæssige virkninger på naturen, miljøet og naboer.

Viborg Kommune har stillet konkrete vilkår for husdyrbrugets drift og indretning for at sikre

- at husdyrbruget drives og indrettes i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet og miljøredegørelsen
- at kravet om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager overholdes
- at yderligere miljøkrav fastsat på grundlag af kommunalbestyrelsens vurdering af ansøgningsmaterialet overholdes
- at nedsætte risikoen for, at der forekommer forurening eller gener ud over de forventede ifølge miljøvurderingen

Miljøgodkendelsen meddeles under forudsætning af, at de til enhver tid generelle miljøregler overholdes herunder reglerne i den til enhver tid gældende Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning.

1.3 IKKE TEKNISK RESUMÉ

Produktion

Husdyrbruget har en gældende miljøgodkendelse til en produktion af 1.270 søer. På ejendommen er der desuden to gyllebeholdere. Husdyrbruget søger om miljøgodkendelse til det eksisterende produktionsareal på 3.617 m² med en mindre ændring i staldanlægget.

Placering

Kratvej 7 er beliggende i det åbne land ca. 330 meter nord/vest fra samlet bebyggelse (Hvidding) og ca. 3,6 km nord for Hammershøj, som er nærmeste byzone i området. Nærmeste nabo uden landbrugspligt (Bavnehøjvej 29, 8830 Tjele) ligger ca. 300 meter fra staldanlægget.

Lugt

Lugtgenafstanden fra husdyrbruget til nabobeboelse, samlet bebyggelse og byzone er overholdt.

Transporter til og fra ejendommen

Antallet af transportere til og fra ejendommen øges ikke.

Ammoniakbelastning og særlig værdifuld natur

Umiddelbart nord for staldanlægget ligger Hvidding Krat. Hvidding Krat vurderes at være Kategori 3 natur (ammoniakfølsom skov). Da merbelastningen fra anlægget på Kratvej er 0,4 kg N vil der ikke ske tilstandsændring af Hvidding Krat. Det vurderes, at der ikke findes andre ammoniakfølsomme naturtyper i nærheden af staldanlægget. Nærmeste kategori 1 og 2 naturtyper ligger i god afstand, og grænseværdierne for ammoniak er overholdt.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og udbringning af gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som tilfredsstillende.

BAT

Viborg Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg. Husdyrbruget overholder det vejledende BAT-krav til ammoniak. Ejendommen lever op til BAT i forhold til staldindretning, management, vand- og energiforbrug samt opbevaring af husdyrgødning mv.

1.4 OFFENTLIGHED

Ansøgningen blev offentliggjort den 2. september 2021 med frist til at fremsende bemærkninger til den 30. september 2021. Der indkom ingen bemærkninger til ansøgningen.

Naboer til Kratvej 7 blev orienteret om ansøgningen den 2. september 2021 med en frist på 2 uger til at indsende bemærkninger.

Der er indkommet bemærkninger om lugt fra Kratvej 7 og forslag om at der forlanges fast overdækning af ejendommens gyllebeholdere.

Højmark v/Allan Johnsen og Velas har indsendt følgende bemærkninger hertil:

Vi har følgende kommentar til den indkomne bemærkning:

- 1) Lugt fra gyllebeholder: Der er linespil under drægtighedsstalden på Kratvej 7, da der bruges meget halm i stalden. Linespil er nødvendigt for at få gyllen ud at stalden da den er meget tyk pga. af halm der falder gennem spalterne. Effekten af halmen ses tydelig i gyllebeholderen, da der ofte er helt op til en halv meter tykt flydelag. Flydelaget dannes meget hurtigt i løbet af 1-2 dage efter beholderen har været rørt op.
Der hvor lugten opstår er ved omrøring når tanken skal tømmes 2-3 dage/år.
En teltoverdækning tænker vi ikke ændre på lugtgener ved udkørsel, da gylle også skal røres op selvom der er telt på. Teltdugen skal åbnes ved omrøring og udkørsel.
- 2) Skoven: Skovarealet på nordsiden af staldbygningerne ejes ikke af ansøger. Det er korrekt at lodsejer tidligere har tyndet ud i skovbevoksningen.
Ansøger klipper kanten af skoven med en hegnsklipper ud til de dyrkede marker hver 2-3 år men dette er kun de mindre grene der hænger ud over markerne.

Bemærkninger fra Viborg Kommune:

Ifølge beregninger i ansøgningssystemet (www.husdyrgodkendelse.dk) viser lugtberegningerne fra det ansøgte dyrehold, at genekriterierne er opfyldt. Dette betyder ikke, at naboer ikke vil kunne opleve lugtgener, men kun i et omfang, der i henhold til lovgivningen må accepteres, når man bor i landzone. Der er dog i vilkår 14 stillet krav om, at såfremt der opstår lugtgener som Viborg Kommune finder væsentlige skal lugtgenerne reduceres. Se desuden mere omkring lugt i afsnit 7.2.

Udkast til miljøgodkendelse blev den 4. november 2021 udsendt i høring hos naboer. Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 30 dage. Der er ikke indkommet bemærkninger til udkastet.

2 VILKÅR I MILJØGODKENDELSEN

Nedenfor gives en oversigt over samtlige vilkår, der er stillet i miljøgodkendelsen.

Generelle vilkår

- 1) *Miljøgodkendelsen omfatter husdyrproduktionen på ejendommen Kratvej 7, 8830 Tjele med CVR nr. 37561568.*
- 2) *Husdyrproduktionen skal drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen, samt med de ændringer der eventuelt måtte fremgå af godkendelsens vilkår.*
- 3) *Den der er ansvarlig for driften skal underrette kommunen, såfremt landbruget foretager følgende:*
  - *Ejerskifte af virksomhed*
  - *Hel eller delvis udskiftning af driftsherre*
  - *Indstilling af driften for en længere periode*
- 4) *Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.*

Husdyrhold og produktionsareal

- 5) *Dyretypen, gulvtypen og produktionsareal skal være i overensstemmelse med oversigten i Skema 1. Ejendommens produktionsareal må ikke overstige 3.617 m². Ejendommens gyllebeholdere må have et samlet overfladeareal på 698 m².*

Energi- og vandforbrug

- 6) *Energi- og vandforbruget skal registreres mindst 1 gang årligt. Registreringerne skal kunne fremvises ved tilsyn på ejendommen.*

Spildevand

- 7) *Al vask af maskiner, redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester, samt transportvogn og sprøjte skal foregå på støbt tæt plads med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholdere.*

Affald

- 8) *Arealerne omkring bygningerne og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald mv.*
- 9) *Olie- og kemikalier (gældende både råvarer og affald) skal til enhver tid opbevares i tæt emballage, afskærmet mod nedbør og uden mulighed for afløb til kloak, jord, overfladevand eller grundvand. Opbevaringen skal ske således, at der er opsamlingskapacitet til en mængde, svarende til rumindholdet af den størst benyttede beholder.*
- 10) *Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Ved tilsyn skal det kunne demonstreres at affaldstyperne bliver sorterede. Det skal ligeledes kunne dokumenteres at affaldet aftages af godkendte virksomheder og transporteres af godkendte transportører, f.eks. ved hjælp af kvitteringer fra virksomhederne.*

Driftsforstyrrelser eller uheld

- 11) *Der skal foreligge en beredskabsplan, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.*

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- *Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen*
- *Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan*
- *Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb m.m.*
- *En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.*

Beredskabsplanen skal opdateres, når der sker ændringer på bedriften og gennemgås mindst én gang om året. Beredskabsplanen skal have en fast tilgængelig plads på ejendommen.

Gødningstyper og mængder

- 12) *Håndtering af husdyrgødning skal foregå under opsyn, så spild undgås.*
- 13) *Beholdere til husdyrgødning skal mindst 1 gang om året tømmes helt, og der skal ske udvendig og om muligt indvendig inspektion med henblik på reparation og vedligeholdelse. Inspektionen og evt. tiltag noteres i logbogen.*

Lugt

- 14) *Såfremt der efter Viborg Kommunes vurdering opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen i denne godkendelse, kan Kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.*

Skadedyr

- 15) *Der skal løbende foretages observationer, således angreb af skadedyr opdages. Ved angreb skal der igangsættes tiltag til bekæmpelse af skadedyr efter retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.*

Transport

- 16) *Transport til og fra ejendommen skal altid tilrettelægges således, at der tages størst muligt hensyn til omgivelserne med hensyn til minimering af lugt-, støj- og støvgener mv.*

Støj

- 17) Såfremt der kommer klager over støj fra produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter, vil Kommunen indhente dokumentation for, at støjkravene i Miljøstyrelsens Vejledning overholdes.

Vejledningens afskæringskriterier er følgende:

Den eksterne støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel må i intet punkt - målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A).

	Kl.	Referencetidsrum	dB(A)
Mandag - fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	8 timer	55
Lørdag	14-18	8 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	½ time	40
Maksimalværdi	22-07	-	55

Støv

- 18) Landbrugsdriften må ikke uden for ejendommens areal give anledning til støvgener, som Viborg Kommune vurderer til at være væsentlige.
- 19) Opbevaring og håndtering af virksomhedens foder/råvarer, bygningers og siloers konstruktion samt virksomhedens drift i øvrigt må ikke give anledning til støvgener, der efter Viborg Kommunes vurdering medfører gener for omgivelserne.

Bedst tilgængelige teknik

- 20) Bedriften skal under tilsynet redegøre for foretagne tiltag vedrørende renere teknologi i form af ændrede råvarer, nye metoder eller besparelser på materialer og ressourcer, som kan nedsætte miljøbelastningen fra ejendommen.
- 21) Ved fremtidige ændringer i råvarer, hjælpestoffer og produkter skal der som udgangspunkt vælges råvarer, hjælpestoffer og produkter med mindst mulig miljøbelastning for øje.

Ophør

- 22) Ved ophør af dyreholdet skal stalde, gyllekanaler, kornsiloer mv. tømmes og rengøres og bortskaffes efter gældende regler. Eventuelle kemikalier, olie- og medicinaffald skal bortskaffes i henhold til de til enhver tid gældende affaldsregulativer i Viborg Kommune.

3.1 BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET

Miljøgodkendelsen efter Husdyrbruglovens § 16a, stk. 2 gælder for husdyrproduktionen på Kratvej 7, 8830 Tjele, CVR nr. 37561568.

Kratvej 7, 8830 Tjele ønsker at fortsætte produktionen i det eksisterende staldanlæg på ovenstående adresse med en ny miljøgodkendelse efter den nye Husdyrbruglov. Det samlede produktionsareal udgør uændret 3.617 m² i ansøgt drift.

3.2 MEDDELELSESPLIGT – ANLÆG, AREALER, EJERFORHOLD

Ændring af anlæg skal meldes til Viborg Kommune, som afgør om ændringerne på bedriften udløser krav om miljøgodkendelse. Skift i ejerforhold for ejendommen skal desuden meddeles til Viborg Kommune.

3.3 GYLDIGHED

En godkendelse skal udnyttes inden for 6 år. Hvis en godkendelse, der er udnyttet, efterfølgende ikke har været helt eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 pct. af det tilladte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 pct. af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav. Herefter gælder fortsat, at der kan ske helt eller delvist bortfald af godkendelsen, hvis der ikke sker udnyttelse (jf. de 25 %) af produktionsretten i 3 på hinanden følgende år.

3.4 RETSBESKYTTELSE

Tilsynsmyndigheden skal, jævnfør godkendelsesbekendtgørelsen regelmæssigt og mindst hvert 10. år tage den samlede godkendelse efter Husdyrbruglovens § 16a, stk. 2 op til revurdering og om nødvendigt ændre vilkårene heri. Den første regelmæssige revurdering skal foretages 8 år efter datoen for denne godkendelse, det vil sige i 2029.

Herudover skal en § 16a, stk. 2 godkendelse tages op til revurdering i tilfælde af, at forurening fra ejendommen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudsiges, eller der er skabt teknisk mulighed for at nedbringe emissionerne betydeligt eller andre forhold nævnt i Husdyrbruglovens § 40.

Vilkår for revurdering af § 16a, stk. 2 godkendelser meddeles som påbud efter Husdyrbruglovens §§ 39 og 40.

2.6 GENERELLE VILKÅR.

På baggrund af ovenstående fastsættes følgende generelle vilkår:

- 1) *Miljøgodkendelsen omfatter husdyrproduktionen på ejendommen Kratvej 7, 8830 Tjele med CVR nr. 37561568.*
- 2) *Husdyrproduktionen skal drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen, samt med de ændringer der eventuelt måtte fremgå af godkendelsens vilkår.*
- 3) *Den der er ansvarlig for driften skal underrette kommunen, såfremt landbruget foretager følgende:*
  - *Ejerskifte af virksomhed*
  - *Hel eller delvis udskiftning af driftsherre*
  - *Indstilling af driften for en længere periode*
- 4) *Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.*

4 HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

4.1 BYGGE- OG BESKYTTELSESLINIER, FREDNINGER MV. - ANLÆGSDELEN

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Afstandskravene i §§ 6 og 8 i husdyrgodkendelsesloven er overholdt.

I henhold til § 7 er det ikke tilladt at etablere, udvide eller ændre husdyranlæg, hvis afstanden til amoniakfølsomme naturtyper (enten inden- eller udenfor internationale naturbeskyttelsesområder) er mindre end 10 meter. Afstandskravene til § 7 i husdyrgodkendelsesloven er overholdt.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Alle afstandskrav i henhold til §§ 6, 7 og 8 i Husdyrbrugsloven vurderes overholdt og der bygges ingen nye bygninger.

Husdyrbrugets anlæg ligger udenfor diverse fredninger og kirke-, sø-, å- og fortidsmindebeskyttelseslinjer mv. Staldanlægget ligger dog inden for skovbyggelinje, der er en forbudszone. Forbuddet gælder dog ikke for landbrugsbyggeri, der er erhvervsmæssigt nødvendigt, og som er opført i tilknytning til ejendommens øvrige bygninger.

4.2 PLACERING I LANDSKABET - ANLÆGGET

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der bygges ikke nye anlæg i forbindelse med denne miljøgodkendelse. Kratvej 7 er beliggende i det åbne land med ca. 300 meter til nærmeste nabobeboelse og med omkring 3,6 km fra nærmeste byzone (Hammershøj).

Husdyrbruget er beliggende i det åbne land præget af en del mindre landbrugsejendomme.

Husdyrbrugets eksisterende anlæg ligger udenfor diverse beskyttelseslinjer, fredninger og særlige beskyttelsesområder udpeget i Kommuneplanen for Viborg Kommune.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at staldanlægget vil give en helhed og sammenhæng mellem landbrugsproduktion og det omgivne landskab. Viborg Kommune vurderer, at miljøgodkendelsen ikke har indflydelse på landskabelige, kulturhistoriske, naturmæssige, geologiske eller rekreative værdier i området.

5 HUSDYRHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

5.1 HUSDYRHOLD OG PRODUKTIONSAREAL

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Svineproduktionen på Kratvej 7 har et samlet produktionsareal svarende til 3.617 m². Gulv- og dyre-type og staldenes placering (situationsplan) fremgår af nedenstående:

Skema 1.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Eks. Løbe-drægtighedsstald	3050	Mekanisk ventilation	6 m	(#421890) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	361
				(#421888) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	1627
Eks. Farestald	1818	Mekanisk ventilation	6 m	(#421892) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	1203
Eks. farestald fra 2015	557	Mekanisk ventilation	6 m	(#421894) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0	378
Babystald	48	Mekanisk ventilation	6 m	(#446466) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	48
Sum						3617

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det er størrelsen af produktionsarealet samt dyre- og gulvtype, der er afgørende for produktionens miljømæssige belastning, hvorfor der stilles vilkår om, at det angivne produktionsareal, gulv- og dyretype overholdes.

Hele produktionsarealet er med delvis spaltegulv. Dette giver en lavere emission af ammoniak og vurderes at være BAT.

VILKÅR

- 5) *Dyretypen, gulvtypen og produktionsareal skal være i overensstemmelse med oversigten i Skema 1. Ejendommens produktionsareal må ikke overstige 3.617 m². Ejendommens gyllebeholdere må have et samlet overfladeareal på 698 m².*

5.2 ENERGI- OG VANDFORBRUG

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Nudrift	
Årligt elforbrug	310.000 Kwh
Årligt forbrug af vand	7.000 m ³
Årligt forbrug af fyringsolie til opvarmning i stalde	14.000 l
Ansøgt	
Årligt elforbrug	310.000 Kwh
Årligt forbrug af vand	7.000 m ³
Årligt forbrug af dieselolie til traktor	14.000 l

For at leve op til kravene om BAT og hvor det ikke findes, referencedokumentet fra EU for de bedst anvendelige teknikker (BREF), vil der være opmærksomhed på energi- og vandforbruget på ejendommen.

Energi

Energiforbruget afhænger af de driftsmæssige forhold på den enkelte ejendom, herunder hvilke teknologiske løsninger, der anvendes til begrænsning af forurening.

Miljøstyrelsen har ikke fastsat vejledende BAT- standardkrav vedr. energiforbrug.

Ifølge EU's referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion er det BAT at anvende følgende:

- Optimering af udformningen af ventilationssystemet i mekanisk ventilerede stalde for at tilvejebringe god temperaturkontrol samt opnå minimumsventilation om vinteren. Undgå-

else af modstand i ventilationssystemer gennem hyppige eftersyn og rengøring af luftkanaler og fans.

- Anvende lavenergi-belysning.

Alle stalde vedligeholdes løbende med henblik på mest energibesparende løsninger.

Lys:

Der vil kun være lys i staldene når der er personale til stede samt behov for det. Lyset slukkes manuelt når staldene forlades af personale. Det vurderes derfor at der ikke vil være nogen fjernpåvirkninger i forbindelse med lys, da der normalt ikke vil være lys i staldene i aftentimerne udover når grisene fodres.

Ventilation:

Ventilationsanlægget i eksisterende stalde har trinløs regulering af luftmængden via frekvensregulering af ventilationsanlæggets elmotorer.

Som minimum vil der være en frekvensreguleret (trinløs) motor pr. staldafsnit, der kan ventilere efter behov. Frekvensregulering af ventilatoren giver den mest energieffektive drift.

Ventilationsanlægget vil blive rengjort jævnlige ved vask af staldene. Ved rengøring fjernes snavs mv. der kan yde modstand og forøge strømforbruget.

Ventilationen vil blive styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og el-forbruget.

Der gennemføres eftersyn af ventilationsanlægget, som sikrer at det kører optimalt.

Der er p.t. ikke planer om at udskifte ventilationsanlægget i de eksisterende stalde. Vil der blive behov for det, vil der blive valgt et strømbesparende system, såfremt det er foreneligt med ventilationsbehovet i staldene.

Foderfremstilling:

Der anvendes en hammermølle.

Foderblanding:

Der er ur-styring på blandedanlægget. Det sikrer, at anlægget kører præcist som det skal og der undgås unødige opstart af anlægget. Blandeanlægget vedligeholdes løbende.

Udfodring:

Dimensioneringen af ejendommens udfodringssystem er energioptimeret, hvilket betyder at der ikke bruges for meget energi på at pumpe foder rundt i rør med for stor eller for lille diameter.

Der anvendes centrifugalpumper i stedet for snækkepumper. Centrifugalpumper er mindre ressourcekrævende end snækkepumper og er derfor med til at sænke energiforbruget. Anlægget efterses og vedligeholdes jævnlige.

Samlet vurdering vedr. energibesparende foranstaltninger: Ud fra ovenstående beskrivelse vurderes det, at det udvidede anlæg lever op til BAT vedrørende energibesparende foranstaltninger. Særligt

kan fremhæves, at ventilationsanlægget har trinløs regulering af luftmængden via frekvensregulering af ventilationsanlægget i alle stalde.

Vand

Vandforbruget afhænger af de driftsmæssige forhold på den enkelte ejendom.

Miljøstyrelsen har ikke fastsat vejledende BAT-standardkrav vedr. vandforbrug.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, er det BAT at reducere vandforbruget ved at udføre følgende:

- rengøring af dyrestald og udstyr med højtryksrensere efter hver produktionscyklus eller hver batch. Til svineopstaldning løber spulevand typisk ned i gyllesystemet, og det er derfor vigtigt at finde en balance mellem rengøring og brug af så lidt vand som muligt. I fjerkræstalde er det også vigtigt at finde balancen mellem rengøring og brug af så lidt vand som muligt.
- udførelse af regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild.
- registrering af vandbrug gennem måling af forbrug, og
- detektering og reparation af lækager.

Der anvendes følgende tiltag på ejendommen med henblik på vandbesparelse:

Vask af stalde

Ved vask af stalde anvendes iblødsætning, hvorefter staldene vaskes med højtryksrensere med koldt vand. Der anvendes endvidere vandbesparende dysere.

Både iblødsætning og vask med højtryksrensere samt vandbesparende dysere reducerer vandforbruget ved vask.

Vanding af dyr

Der anvendes vandkopper i staldene, som ikke medfører spild af vand i samme omfang som drikkeventiler.

Overbrusningsanlæg

Der er etableret optimeret styring af overbrusningsanlæg. Det er BAT ikke at anvende mere vand end hvad der er nødvendigt. Ved optimering af anlægget kører anlægget ikke unødigt og forbruger derved ikke mere vand end hvad der er nødvendigt. Også på overbrusningsanlægget anvendes vandbesparende dysere.

Vandrør og slanger i stalde

Der er etableret stophaner på alle vandslanger. Staldene kontrolleres dagligt for utætheder på vandrør og små reparationer udføres med det samme.

Samlet vurdering vedr. vandbesparende foranstaltninger:

Ud fra ovenstående beskrivelse vurderes det, at den ansøgte husdyrproduktion med de ovenfor beskrevne tiltag lever op til kravene vedr. BAT i BREF-dokumentet. Der er valgt teknologier der er med til at reducere vandforbruget mest muligt. Bl.a. er der valgt vandbesparende dysere ved vask og overbrusning, og der er valgt drikkekopper i stedet for drikkeventiler.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Miljøstyrelsen har ikke fastsat vejledende BAT-standardkrav vedr. energi- og vandforbrug.

Ifølge EU's referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion er følgende BAT:

- optimering af udformningen af ventilationssystemet i mekanisk ventilerede stalde for at tilvejebringe god temperaturkontrol samt opnå minimumsventilation om vinteren. Undgåelse af modstand i ventilationssystemer gennem hyppigt eftersyn og rengøring af luftkanaler og fans.
- anvende lavenergi-belysning.
- rengøring af dyrestald og udstyr med højtryksrensere efter hver produktionscyklus eller hver batch. Til svineopstaldning løber spulevand typisk ned i gyllesystemet, og det er derfor vigtigt at finde en balance mellem rengøring og brug af så lidt vand som muligt. I fjerkræstalde er det også vigtigt at finde balancen mellem rengøring og brug af så lidt vand som muligt.
- udførelse af regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild.
- registrering af vandbrug gennem måling af forbrug, og
- detektering og reparation af lækager.

Viborg Kommune vurderer ejendommen overholder gældende BAT regler (EU's referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF)) med hensyn til energi- og vandforbruget.

Kommunen vurderer, at energi- og vandforbruget er på et fornuftigt leje i forhold til bedriftens produktion. En hyppig registrering af energi- og vandforbruget kunne være et vigtigt incitament med henblik på en minimering af det samlede forbrug.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 6) *Energi- og vandforbruget skal registreres mindst 1 gang årligt. Registreringerne skal kunne fremvises ved tilsyn på ejendommen.*

5.3 SPILDEVAND HERUNDER REGNVAND

Vand fra vask af stalde bliver ledt til gyllebeholder.

Vask af maskiner mv. foregår på vaskeplads på Højmarken 24, 8830 Tjele

Sanitært spildevand fra driftsbygningerne ledes til nedsivningsanlæg.

Tagvand ledes ud på jorden.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ejendommens afledning af sanitært spildevand og tagvand vurderes ikke at give anledning til gener i lokalområdet.

Viborg Kommune vurderer, at kapaciteten i gyllebeholderene er tilstrækkelig til at rumme de givne mængder spildevand i ansøgt drift.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 7) *Al vask af maskiner, redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester, samt transportvogn og sprøjte skal foregå på støbt tæt plads med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholdere.*

5.4 AFFALD

MLJØTEKNISK REDEGØRELSE

Al affald vil blive bortskaffet i henhold til kommunens affaldsregulativ.

Fast affald:

Beskrivelse af opbevaringsforhold og anslåede affaldsmængder i nudrift og ansøgt produktion er vist herunder.

	Mængde nudrift (kg el. tons)	Mængde Ansøgt (kg el. tons)	Opbevaring	Bortskaffelse
Forbrændingseget affald.	600 l. container	600 l. container	600 l. container tømmes hver 14. dag	Affald bortskaffes i henhold til kommunens affaldsregulativ. Aftale med V & B renovation
Jern	1-2 t./år	1-2 t./år	Opbevares i maskinhus	Afhændes løbende til skrot-handler
Plastik	0 t	0 t		Afleveres pt. sammen med forbrændingseget affald.
Medicin affald/kanyler			Brugte kanyler opbevares i kanylleboks	Medicinrester og tom emballage leveres til kommunens modtageordning for farligt affald.

Affaldshierarkiet: Ved at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over eventuelle indsatsområder, kan man minimere affaldsproduktionen. Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen, og affaldsproduktionen skal registreres efter de gældende regler. Affald skal håndteres og bortskaffes efter det til enhver tid gældende erhvervsaffaldsregulativ for Viborg Kommune, hvilket blandt andet betyder, at oplag af affald må ikke medføre forurening eller risiko for forurening af omgivelserne, herunder af jord, vandområder, grundvand, luft eller kloak, eller medføre uhygiejniske forhold.

Det vurderes at affaldsmængden ligger indenfor det forventelige for en produktion af denne størrelse. Affald opbevares forsvarligt i lukkede beholdere.

Affaldshierarkiet angiver, hvordan man som udgangspunkt opnår det bedste miljømæssige resultat, når man skal håndtere og behandle affald. Affald er i mange tilfælde en værdifuld ressource, og ved behandlingen skal det derfor overvejes, om affaldet kan forberedes til genbrug, eller om det kan genanvendes.

På nuværende tidspunkt afleveres plastik fx engangshandsker, katetre, papir og pap sammen med forbrændingseget affald, grunden til dette er at mængden ikke er ret stor, der er fx ikke større partier af plastik fra fx wrapballer.

Der kildesorteres på nuværende tidspunkt således at jern, kanyler, medicinglas, organisk affald og spraydåser afhændes kildesorteret. Affaldsmængden begrænses desuden ved at mineraler leveres i bigbags og ikke som sækkevare og at foder leveres i løsvægt.

Døde dyr

Døde dyr opbevares under kadaverkappe på nordsiden af den lille gyllebeholder og afhentes efter behov. Døde dyr opbevares i god afstand fra omkringboende og kan ikke ses fra offentlig vej.

Vurdering:

Det vurderes at håndtering af affald sker på forsvarlig vis og ikke skaber risiko for forurening af de omkringliggende omgivelser. Døde dyr opbevares i god afstand fra omkringboende og det vurderes at opbevaringen frem til afhentning sker på en sådan måde, at der ikke vil opstå uhygiejniske forhold.

Olie og kemikalier:

Alle bekæmpelsesmidler, øvrige kemikalier og rå- og spildolie mv. opbevares på Højmarken 24, 8830 Tjele.

Ejendommen har en olietank (fyringsolie) på 2.500 l. fra 2008, tanken er placeret mellem bygningerne ved mellemgang.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Håndtering af døde dyr skal leve op til kravene i Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr, Bekendtgørelse nr. 558 af 1. juni 2011. Deraf følger, at animalsk affald, herunder selvdøde dyr, skal opbevares i lukket beholder. Opbevaring af døde dyr skal være placeret på et egnet sted, således at der i tidsrummet indtil afhentningen ikke opstår uhygiejniske forhold herunder adgang for omstrejfende dyr.

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen. Derfor skal man på ejendommen føre registrering over affaldsproduktionen efter de gældende regler. Bortskaffelsen skal i øvrigt ske i overensstemmelse med kommunes affaldsregulativ for erhverv.

Det indebærer følgende:

- Ejendommens dagrenovation og erhvervsaffald må ikke sammenblandes.
- Der må ikke foretages afbrænding af affald på ejendommen.
- Rester af lægemidler og kanyler fra dyrehold betragtes som "særligt affald" og skal bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om bortskaffelse af affald.

Kommunen vurderer, at der ikke vil være problemer med hensyn til affaldsbortskaffelsen fra husdyrbruget.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 8) *Arealerne omkring bygningerne og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald mv.*
- 9) *Eventuelt oplag af olie- og kemikalier (gældende både råvarer og affald) skal til enhver tid opbevares i tæt emballage, afskærmet mod nedbør og uden mulighed for afløb til kloak, jord, overfladevand eller grundvand. Opbevaringen skal ske således, at der er opsamlingskapacitet til en mængde, svarende til rumindholdet af den størst benyttede beholder.*
- 10) *Der skal til enhver tid foreligge dokumentation for, at affald bortskaffes miljømæssigt forsvarligt. Ved tilsyn skal det kunne demonstreres at affaldstyperne bliver sorteret. Det skal ligeledes kunne dokumenteres at affaldet aftages af godkendte virksomheder og transporteres af godkendte transportører, f.eks. ved hjælp af kvitteringer fra virksomhederne.*

5.5 DRIFTSFORSTYRRELSER ELLER UHELD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der vil blive ophængt beredskabsplan, der beskriver forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier, udslip af gylle eller brand.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 44 fastsætter følgende vedrørende beredskabsplaner:

Stk. 3. Beredskabsplanen, jf. stk. 1, skal omfatte:

- 1) *En plan over husdyrbruget med angivelse af drænsystemer og vandkilder og spildevandskilder.*
- 2) *Handlingsplaner for håndtering af visse potentielle hændelser (f.eks. brande, utætte eller kollapsede gyllebeholdere, ukontrolleret afstrømning fra møddinger og olieudslip).*
- 3) *Tilgængeligt udstyr til håndtering af forureningsulykker (f.eks. udstyr til tilstopning af drænrør og opdæmning af grøfter samt oliesug, absorberingsmåtter eller ruller til olieudslip).*

Stk. 4. Kontrol, reparation og vedligeholdelse, jf. stk. 1 og 2, skal ske regelmæssigt. Kontrol af gyllebeholdere, jf. stk. 2, nr. 1, skal som minimum gennemføres én gang årligt.

Stk. 5. IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere, at planen følges ved at føre logbog over gennemførte kontroller. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende sammen med planen omfattet af stk. 1, i forbindelse med tilsyn.

Ud over at være BAT vurderer Viborg Kommune, at en beredskabsplan på tilfredsstillende vis beskriver, hvorledes man skal forholde sig ved kritiske situationer.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet vilkår for driftsforstyrrelser eller uheld:

- 11) *Der skal foreligge en beredskabsplan, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.*

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- *Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at ”stoppe ulykken/uheldet” og begrænse udbredelsen*
- *Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan*
- *Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb m.m.*
- *En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.*

Beredskabsplanen skal opdateres, når der sker ændringer på bedriften og gennemgås mindst én gang om året. Beredskabsplanen skal have en fast tilgængelig plads på ejendommen.

6.1 GØDNINGSTYPER OG MÆNGDER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

På ejendommen er der 2 gyllebeholdere der anvendes til opbevaring af gylle fra produktionen i staldene.

Gyllebeholder	Byggeår	Rumfang m ³	Overdækning
BBR T 32	1991	800	Flydelag af halm
BBR T 33	2001	2020	Flydelag af halm
BBR T 34 fortank	2008	400	
Gyllekummer		725	
I alt		3945	

Opbevaringskapaciteten er i alt 3945 m³.

Derudover er der adgang til gyllebeholder på 4700 m³. på adressen Holmevej 13, 8830 Tjele.

Der produceres ca. 7.400 m³ gylle.

$7.400 / 12 \times 9 = 5.550 \text{ m}^3$, kravet om 9 måneders opbevaringskapacitet er dermed overholdt.

Vurdering:

Det vurderes at opbevaring af husdyrgødning sker på forsvarlig vis uden risiko for forurening af det omkringliggende miljø.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at kravet til opbevaringskapacitet for gylle er overholdt. Opbevaring af gylle på ejendommen lever op til gældende lovgivning og betragtes som BAT.

VILKÅR

Der er stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 12) *Håndtering af husdyrgødning skal foregå under opsyn, så spild undgås.*
- 13) *Beholdere til husdyrgødning skal mindst 1 gang om året tømmes helt, og der skal ske udvendig og om muligt indvendig inspektion med henblik på reparation og vedligeholdelse. Inspektionen og evt. tiltag noteres i logbogen.*

7 FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGET

7.1 AMMONIAK OG NATUR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE OG VURDERING

Emissionen af ammoniak fra det ansøgte projekt fremgår af beregninger i husdyrgodkendelse.dk, se nedenstående tabel.

Ammoniakemission:

Drifttype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	3492,0	279,2	3771,3
Nudrift	3465,2	279,2	3744,4
8 års-drift	3215,7	279,2	3494,9

Ammoniakemissionen fra det ansøgte projekt udgør 3.492 kg N/ha/år fra staldanlægget og 279 kg N/ha/år fra lageret.

I Husdyrgodkendelse.dk regnes der på, hvor stor en del af husdyrbrugets ammoniakemission der afsættes på omkringliggende natur. Naturområder er udpeget i henhold til naturbeskyttelseslovens §3. Udpegningerne er vejledende for alle naturtyper.

Naturområder er opdelt i fire kategorier. Kategori 1, 2 og 3 natur samt øvrige vejledende udpegede naturtyper, der ikke hører under de tre kategorier.

Der regnes på totaldepositioner til kategori 1- og 2-natur. Der regnes på merdepositionen til kategori 3-natur, dog således, at der både regnes på merdeposition fra nu-drift til ansøgt drift og fra 8-års drift til ansøgt drift.

Afskæringskriterier i forhold til natur

Der gælder følgende fastlagte krav til, hvor meget kvælstof der må afsættes på forskellige kategorier af omkringliggende natur:

Afskæringskriterier i forhold til natur.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1 Kategori 1 natur omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000 områder), som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagt af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000 planlægningen.	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden ^{*)} : 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.

<p>Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2</p> <p>Kategori 2 natur omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.</p>	<p>Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.</p>
<p>Kategori 3.</p> <p>Kategori 3 natur omfatter; Heder, moser og overdrev udenfor Natura 2000 områderne, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3, samt ammoniakfølsomme skove.</p>	<p>Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.</p> <p>Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.</p>

Der er følgende afstande til nærmeste områder med registreret natur:

- Kategori 1 natur: Den nærmeste habitatnatur er 7230 Riggær som er beliggende indenfor international habitatområde nr. 33, Tjele Langsø og Vinge Møllebæk, der ligger ca. 1,5 km nord for anlægget.
- Kategori 2 natur: Nærmeste område er et overdrev som ligger i en afstand af 1,8 km mod nordøst.
- Kategori 3 natur: Nærmeste område er et Egekrat ca. 200 meter mod nord, derudover er der en mose ca. 750 m vest for staldanlægget.
- Øvrige naturtyper nær anlægget: De § 3-beskyttede naturområder, der findes indenfor 1 km fra anlægget, er alle næringsrige vandhuller.

Nærmeste kategori 1 naturområder er et rigkær, som er beliggende indenfor habitatområdet ”Tjele Langsø og Vinge Møllebæk”. Her er afstanden til naturområdet så stor, at det er utvivlsomt, at den luftbårne ammoniakemission fra anlægget hverken i sig selv eller i kumulation med andre planer og projekter ville medføre ændringer i naturtilstanden i habitatområderne.

Kravet til denne kategori er maksimalt 0,7 kg N/ha i totaldeposition hvis der ikke ligger andre husdyrbrug i nærheden. Totaldepositionen er via husdyrgodkendelse.dk beregnet til 0,1 kg N/ha.

Nærmeste kategori 2 natur er et overdrev, der er beskyttet af naturbeskyttelseslovens §3. Overdrevet er beliggende ca. 1,8 km fra anlægget. Totaldepositionen er beregnet til 0,1 kg N/ha.

Kravet til denne kategori er maksimalt 1,0 kg N/ha i totaldeposition.

Nærmeste kategori 3 natur er et egekrat ca. 200 m mod nord. Totaldeposition af dette område er beregnet til 3,6 kg N/ha og en merdeposition på 0,4 kg N/ha. Der er en mose ca. 750 m mod vest, der giver 0,0 kg N/ha i merdeposition. Kravet til denne kategori er maksimalt 1,0 kg N/ha i merdeposition (kommunen kan dog efter en konkret vurdering tillade mere end 1,0 kg N/ha). Øvrige naturområder nær anlægget er alle næringsrige vandhuller, som vurderes ikke at blive påvirket af anlægget.

Punktet hvortil der er regnet ammoniak i Hvidding krat er fastsat af Viborg kommune ved en besigtigelse af området i sommeren 2021.

Påvirkning af arter med særlige beskyttelseskrav (Bilag IV arter)

Ud fra kortmaterialet på naturdata.dk er der ikke registreret forekomster af bilag IV arter indenfor 1000 meter fra husdyranlægget.

En række dyr og planter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV kan have yngle eller rasteområder på eller omkring ejendommen. Yngleområderne for bilag IV arterne vurderes ikke at blive påvirket af husdyranlægget eftersom stigning i ammoniakfordampningen fra husdyranlægget er minimal. Desuden medfører projektet heller ikke fjernelse af træer eller andre skjulesteder.

Der er ikke kendskab til at der er andre forekomster af planter og dyr omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor på eller umiddelbart op til husdyrbrugets anlæg og udbringningsarealer. Derfor vurderes det eksisterende husdyranlæg ikke at have negativ indflydelse på de nævnte arter.

Alt i alt vurderes det, at natur ikke vil påvirkes negativt som følge af den ansøgte udvidelse – jf. beskrivelsen ovenfor. Afstanden er stor til kvælstoffølsom natur, og konkrete depositionsregninger i IT-ansøgningen viser, at gældende kriterier for maksimal kvælstofbelastning er overholdt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ikke særlige vilkår vedrørende ammoniakemission.

7.2 LUGT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I IT-ansøgningssystemet vurderes og beregnes lugt udelukkende ud fra staldanlæggene til dyrehold. Lugtgener fra opbevaringsanlæg og lugtgener ved udbringning indgår ikke i lugtberetningen og håndteres derfor ved hjælp af de generelle regler. For ejendommens staldafsnit er der ud fra angivelser i IT-systemet beregnet afstand og retning fra anlægget til enkeltbeboelse, samlet bebyggelse og byzone.

Nedenstående skema viser de beregnede geneafstande.

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Bavnehøjvej 29	0	FMK	135,4	135,4	350,8	Ja
 Kratvej 1	0	FMK	240,7	240,7	394	Ja
 Over Hammershøj By, Hammershøj	0	FMK	428,2	428,2	3687,8	Ja

Den nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt (Bavnehøjvej 29) ligger ca. 351 meter fra midtpunktet af ejendommens staldanlæg (lugtgenecentrum). Der er 394 meter til nærmeste samlede bebyggelse (Hvidding) og omkring 3,7 kilometer til nærmeste byzone (Hammershøj).

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERINGER

Den primære kilde til lugt fra dyrehold er fra stalden, mens udbringning og opbevaring af husdyrgødning kun i perioder kan give anledning til lugtgener, når reglerne vedrørende håndtering og opbevaring af husdyrgødning efterleves.

Lugtberegningerne i miljøansøgningen viser, at svineproduktionen overholder lugtgenegrænserne til nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone.

Der forventes en minimal lugtafgivelse fra gyllebeholderne grundet tæt overdækning (flydelag), og det er derfor kommunens vurdering, at lugt fra gyllebeholderne ikke vil være til gene for naboerne.

VILKÅR

---

14) *Såfremt der efter Viborg Kommunes vurdering opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentligt større end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen i denne godkendelse, kan Kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.*

7.3 FLUER OG SKADEDYR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Generel bekæmpelse af skadedyr

Bekæmpelse af skadedyr foretages efter anvisninger fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt.

Det vurderes, at der kan være en risiko for opformering af fluer og andre skadedyr. Det er derfor vigtigt at der opretholdes en god hygiejne, og daglig rengøring er en væsentlig parameter til bekæmpelse af fluer.

Fluegener

Biologisk og kemisk fluebekæmpelse foretages efter anvisninger fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Hver 8. uge året rundt, modtages nye depoter af ”gyllefluer” til biologisk fluebekæmpelse.

Rottebekæmpelse

Bekæmpelse af rotter foretages efter anvisninger fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Desuden følges de forbyggende foranstaltninger, som er fastlagt i Bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter (BEK nr. 1686 af 18/12/2018)

Der er kontakt med Dansk Skadedyrskontrol om fem årlige besøg vedrørende rottebekæmpelse. Gødningssystemet hos svinene er desuden gyllebaseret, hvilket ikke skaber levegrundlag for rotter.

Vurdering

Det vurderes at der er taget de nødvendige forholdsregler for rotte og skadedyrs bekæmpelse. Dette gøres ved at der generelt holdes rent og ryddeligt på og omkring ejendommen. Ved foderspild opsamlles dette således der ikke opstår uhygiejniske forhold der kan medføre rotter.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter m.v.), som skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt. Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 15) *Der skal løbende foretages observationer, således angreb af skadedyr opdages. Ved angreb skal der igangsættes tiltag til bekæmpelse af skadedyr efter retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.*

7.4 TRANSPORT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er tilkørselsvej til gårdanlægget fra Kratvej. Trafikken afvikles hensigtsmæssigt med de hensyn, der skal tages til naboer, veterinære forholdsregler osv.

Det vurderes at der ved udkørsel fra anlægget er gode oversigtsforhold.

Der køres med husdyrgødning i vækstsæsonen. Transporter til og fra ejendommen foregår via Kratvej. Transport i forbindelse med gylleudbringning foregår så vidt muligt ad interne markveje/asfaltveje. Til fjerntliggende arealer transporteres gylle i lastbil.

Transporterne af korn vil primært foregå i høst, mens øvrige fodertransporter vil være jævnt fordelt hen over året og typisk foregå inden for alm. arbejdstid.

Det tilstræbes at holde kørslen i spidsbelastningsperioderne inden for normal arbejdstid.

Produktionen på ejendommen vil medføre, at antallet af transporter forventes at blive ca. 479 kørsler årligt.

Det vurderes ikke, at antallet af transporter vil give anledning til væsentlige gener.

Transporttype	Antal transporter pr. år i nudrift	Antal transporter pr. år i ansøgt drift	Tidsinterval	Hyppighed	Forskel i antallet af transporter
Lastbilstransporter					
Foder	50	50	Indenfor normal arbejdstid	2 gange/uge	0
Sækkevarer/løsvarer	12	12	Indenfor normal arbejdstid	1 gang/ måned	0
Døde dyr	85	85	Indenfor normal ar-	1-2 gang/uge	0

			bejdstid		
Fyringsolie	12	12	Indenfor normal arbejdstid	En gang/måned	0
Smågrise ud	52	52	Indenfor normal arbejdstid	2 transporter/uge	0
Søer ud	26	26	Indenfor normal arbejdstid	Hver 2. uge	0
Avlsdyr ind	52	52	Indenfor normal arbejdstid	1 gang/uge	0
Traktortransporter					
Gyllekørsler	150	150	Indenfor normal arbejdstid	I sæson	0
Korn	40	40	Indenfor normal arbejdstid	Primært i høst	0

Vurdering:

Det vurderes at trafik på til- og frakørselsvejene til anlægget ikke giver gener for omkringboende. Det vurderes at der ikke forholdsmæssigt til ejendommens størrelse, er flere transporter end nødvendigt.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det er Kommunens vurdering, at hvis transport til og fra ejendommen foregår ved hensynsfuld kørsel, og hovedparten af transporterne primært foregår indenfor normal arbejdstid, kan dette foregå uden væsentlige miljømæssige gener for de omkringboende.

Ved transport af gylle på offentlige veje skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal dette straks opsamles.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for transport til og fra ejendommen:

- 16) *Transport til og fra ejendommen skal altid tilrettelægges således, at der tages størst muligt hensyn til omgivelserne med hensyn til minimering af lugt-, støj- og støvgener mv.*

7.5 STØJ FRA ANLÆGGET OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Beskrivelse af støjklider

Placering af støjklider fremgår af bedriftens beredskabsplan

Der kan forekomme støj fra:

- Ventilationsanlægget, luftafkast er placeret på tagflade.
- Korntørringsanlæg, der er placeret i foderladen

- Højtryksrensere, som primært anvendes indendørs
- Kornmølle i foderlade
- Foderanlæg i foderlade

De fleste støjkilder er placeret i lukkede bygninger.

Herudover vil der forekomme støj ved transport til og fra ejendommen.

Driftsperiode for støjkilder

Ventilationsanlæg: Kører efter behov hele døgnet

Kornørringsanlæg: I høstperioden (juli-september). Driftstiden over døgnet vil variere efter luftfugtigheden.

Højtryksrensere: en dag om ugen.

Kornmølle: Dagligt

Foderanlæg: Dagligt

Tiltag mod støjkilder

Flere af støjkilderne er placeret i lukkede bygninger, fx højtryksrensere og foderanlæg. Højtryksrensere bruges inde i staldene i forbindelse med rengøring. Foderanlægget er placeret i foderladen. Det forsøges så vidt muligt at holde støjperioden inden for normal arbejdstid.

Vurdering

Arbejdsgange, der kan give anledning til støj, ændres ikke i forbindelse med det ansøgte, og det vurderes derfor, at gener i forbindelse med støjende aktiviteter er af meget begrænset karakter. Størstedelen af støjkilderne er placeret i lukkede bygninger og vil ikke kunne påvirke nabobeboelse grundet afstanden.

Alt i alt vurderes det, at støjbidraget fra anlægget ikke ændres nævneværdigt som følge af det ansøgte.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at der ikke vil være støjgener i forhold til de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegninger, men såfremt der skulle opstå et problem med støj, er der meddelt nedenstående støjvilkår.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 17) *Såfremt der kommer klager over støj fra produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter, vil Kommunen indhente dokumentation for, at støjkravene i Miljøstyrelsens Vejledning overholdes.*

Vejledningens afskæringskriterier er følgende:

Den eksterne støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel må i intet punkt - målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A).

Kl.	Referencetidsrum	dB(A)
-----	------------------	-------

Mandag - fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	8 timer	55
Lørdag	14-18	8 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	½ time	40
Maksimalværdi	22-07	-	55

7.6 STØV FRA ANLÆG OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Det vurderes, at håndtering af foder ikke vil medføre nævneværdige støvgener for omgivelserne, da foderet opbevares i siloer placeret udendørs eller i foderladen, og da foderet så vidt muligt håndteres i lukkede systemer. Halm opbevares indendørs i foderladen.

Støv fra bedriftens interne transportere samt støv fra de forskellige transportere til og fra husdyrbruget, forventes ikke at blive mere hyppigt forekommende, end de er i den nuværende drift. Det skyldes primært, at antallet af transportere ikke øges.

Vurdering:

Samlet set vurderes det, at produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støvgener ved de omkringliggende nabobeboelser. Arbejdsgange, der kan give anledning til støv, ændres ikke i forbindelse med godkendelsen, og ovennævnte tiltag til begrænsning af støvgener er effektive.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Med hensyn til støvgener fra anlægget forventes der ikke væsentlige problemer. Det bemærkes, at god landmandspraksis indebærer, at al transport til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, så omgivelserne påvirkes mindst muligt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- 18) *Landbrugsdriften må ikke uden for ejendommens areal give anledning til støvgener, som Viborg Kommune vurderer til at være væsentlige.*
- 19) *Opbevaring og håndtering af virksomhedens foder/råvarer, bygningers og siloers konstruktion samt virksomhedens drift i øvrigt må ikke give anledning til støvgener, der efter Viborg Kommunes vurdering medfører gener for omgivelserne.*

7.7 LYS

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der vil kun være lys i staldene når der er personale til stede samt behov for det. Lyset slukkes manuelt når staldene forlades af personale. Det vurderes derfor at der ikke vil være nogen fjernpåvirkninger i forbindelse med lys, da der normalt ikke vil være lys i staldene i aftentimerne udover når grisene fodres.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at der ikke er udendørs lys, som kan virke generende for naboer eller passerende trafik.

8 BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

Management:

Management på ejendommen handler om at tilrettelægge arbejdet, så produktionen kører optimalt, samtidig med at forurening begrænses og anvendelsen af hjælpestoffer minimeres.

Miljøstyrelsen har ikke fastsat vejledende BAT-standardkrav vedr. management.

I henhold til EU's BREF notat af juli 2003 er godt landmandskab en vigtig del af BAT. I henhold til dokumentet er det BAT at:

- Identificere og implementere uddannelses- og træningsprogrammer for bedriftspersonale.
- Føre journal over vand- og energiforbrug, mængde af husdyrfoder, opstået spild og spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne.
- Have en nødfremgangsmåde til at håndtere ikke planlagte emissioner og hændelser.
- Iværksætte et reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygninger og udstyr er i driftsklar stand, samt at faciliteterne holdes rene.
- Planlægge aktiviteter på anlægget korrekt, såsom levering af materialer og fjernelse af produkter og spild.
- Planlægge gødsning af markerne korrekt.

På ejendommen anvendes følgende ledelses- og kontrolrutiner med henblik på styring af husdyrbrugets miljøforhold:

- Alle ansatte introduceres grundigt til nye arbejdsopgaver.
- De ansatte deltager i lovpligtige efteruddannelseskurser.
- Vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.
- Der er opsat vandur.

- Der tilsendes månedligt opgørelse af elforbrug fra energiselskabet.
- Der udarbejdes effektivitetsrapporter over forbruget af foder
- Foderplaner revideres 1-2 gange om året med foderkonsulent for at sikre optimal foderudnyttelse.
- Der vil blive ophængt beredskabsplan, der beskriver forholdsregler i forbindelse med uheld med kemikalier, udslip af gylle eller brand.
- Staldene gennemgås dagligt med henblik på at opdage lækager.
- Der foretages løbende service på ventilationsanlæg/foderanlæg, elkabler og pumper af autoriseret installatør.
- Alle elinstallationer efterses hvert 5. år.
- Der foretages rengøring af stalde og ventilationsanlæg efter fastlagt plan.
- Anlæg og tekniske installationer renses, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad, at det sikrer korrekt brug og effekt.
- Gyllebeholderne følger reglerne for kontrol minimum hvert 10. år.
- Alle aktiviteter planlægges grundigt. Anlægget er indrettet på en logistisk optimal måde for transporter til og fra ejendommen såvel som den interne fordeling.
- Affald fjernes løbende fra ejendommen.
- Aftale med firma om rottebekæmpelse på ejendommen.

Der føres journal over spredning af uorganisk gødning og husdyrgødning i form af det årlige gødningsregnskab. Regnskabet anvendes til at dokumentere husdyrbrugets størrelse og forbrug af gødning. Dette er lovkrav i Danmark.

Der udtages jordprøver ca. hver 5. år som analyseres for bl.a. fosfor- og kalkindhold for at følge jordens fosforindhold og reaktionstal (pH).

Staldindretning:

Se afsnit 5.1.

Energi- og vandforbrug:

Se afsnit 5.2.

Opbevaring af husdyrgødning:

Gyllebeholderne er opført af bestandige og for fugtighed vanskeligt gennemtrængelige materialer. Beholderne er dimensioneret i forhold til kapaciteten, således at den kan modstå påvirkninger i forbindelse med omrøring, overdækning og tømning.

Gyllebeholderne følger reglerne for beholderkontrol minimum hvert 10. år.

Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle. Ved pålæsning af gyllevogn anvendes læssekran påmonteret gyllevognen. Denne anordning suger gyllen fra tanken over i gyllevognen, hvilket bevirker, at spild undgås.

BAT

Beregningerne i IT-ansøgningen viser, at Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdi for ammoniak er 3.772 kg NH₃-N/år. Ansøgningen viser, at ejendommens dyrehold udleder en ammoniakemission på 3.771 kg NH₃-N/år og dermed er Miljøstyrelsens BAT krav for ammoniak overholdt.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at virksomheden overholder kravene til brug af BAT i tilstrækkeligt omfang indenfor management, staldindretning og gødningshåndtering m.v. ved de beskrevne tiltag samt ved overholdelse af miljøgodkendelsens vilkår.

VILKÅR

Der stilles følgende vilkår for bedst tilgængelige teknik

- 20) *Bedriften skal under tilsynet redegøre for foretagne tiltag vedrørende renere teknologi i form af ændrede råvarer, nye metoder eller besparelser på materialer og ressourcer, som kan nedsætte miljøbelastningen fra ejendommen.*
- 21) *Ved fremtidige ændringer i råvarer, hjælpestoffer og produkter skal der som udgangspunkt vælges råvarer, hjælpestoffer og produkter med mindst mulig miljøbelastning for øje.*

9 MILJØKONSEKVENSRAPPORT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ansøger har fremsendt en miljøkonsekvensrapport, hvis oplysninger er medtaget under de relevante afsnit.

Miljøkonsekvensrapporten belyser de væsentligste miljøkonsekvenser ved husdyrbruget. Det betyder, at rapporten beskriver, hvordan, husdyrbruget kan påvirke:

- 1) befolkning og menneskers sundhed.
- 2) biologiske mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet
- 5) samspillet mellem to eller flere af ovenstående faktorer
- 6) sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af ovenstående

På baggrund af rapporten har Viborg Kommune stillet vilkår til projektet, så negative miljøkonsekvenser undgås.

Viborg Kommune vurderer herefter, at miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet efter Husdyrbrugloven. Beskrivelser og vurderinger er fyldestgørende, og med de stillede vilkår vil der ikke være væsentlige negative konsekvenser fra husdyrbruget.

10 ALTERNATIVER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er ikke overvejet alternativer, da der er tale om en godkendelse af en eksisterende ejendom hvor der ikke ændres på bygningsmassen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det ansøgte lever op til kravet om BAT ved valg af teknologi. Det ansøgte lever også op til øvrige krav. Viborg Kommune har derfor ikke fundet det nødvendigt at forlange andre alternativer undersøgt.

11 MILJØLEDELSE

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Kratvej 7, 8830 Tjele er et IE-brug.

For IE-husdyrbrug gælder, at de skal have et miljøledelsessystem, der opfylder følgende betingelser:

Den, der er ansvarlig for driften af husdyrbruget, skal gennemføre og overholde et miljøledelsessystem, herunder

- 1) formulere en miljøpolitik med afsæt i husdyrbrugets miljøforhold,
- 2) fastsætte miljømål,
- 3) udarbejde handlingsplan for det eller de fastsatte miljømål,
- 4) minimum 1 gang årligt evaluere miljøarbejdet og om nødvendigt foretage justeringer af mål og handlingsplaner og
- 5) minimum 1 gang årligt gennemgå miljøledelsessystemet.

De krav, der er nævnt ovenfor skal kunne dokumenteres enten i form af opbevaring af dokumenter eller ved anden dokumentation, herunder f.eks. i digital form.

Kravet om et miljøledelsessystem skal opfyldes fra det tidspunkt, hvor IE-husdyrbruget får en godkendelse efter § 16 a, stk. 2, i Husdyrbrugloven.

Husdyr godkendelsesbekendtgørelsen fastsætter i øvrigt krav om, at følgende krav skal overholdes:

- IE-husdyrbrug skal udarbejde oplæringsmateriale til personale. Oplæringsmaterialet skal kunne fremvises på forlangende til tilsynsmyndigheden.

- IE-husdyrbrug skal udarbejde og følge en ret omfattende plan for kontrol, reparation og vedligeholdelse af husdyrbruget inkl. materiel, herunder med henblik på at forebygge uheld, og beredskab for håndtering af uventede emissioner og hændelser. IE-husdyrbruget skal kunne dokumentere, at planen følges ved at føre logbog over gennemførte kontroller. Dokumentationen skal opbevares i 5 år og kunne forevises på forlangende.
- IE-husdyrbrug skal kunne dokumentere anvendelse af fodring eller fodringsteknikker som er beskrevet i EU-forordninger. Dokumentationen skal kunne forevises på forlangende i forbindelse med tilsyn.
- IE-husdyrbrug er forpligtet til at anvende energieffektiv belysning i overensstemmelse med reglerne i det til enhver tid gældende bygningsreglement.
- IE-husdyrbrug skal for at reducere støvemissioner fra staldanlæg enten reducere støvproduktionen fra foder og strøelse, anvende en metode til at binde støv i staldanlæggene eller behandle afgangsluft fra staldanlæggene ved hjælp af et luftrensningssystem.
- IE-husdyrbrug skal en gang årligt indsende følgende informationer til kommunalbestyrelsen (dog ikke hvis man har haft tilsyn i det pågældende år):
  - 1) Logbøger for eventuel miljøteknologi
  - 2) Dokumentation for miljøledelsessystem
  - 3) Logbog over gennemførte kontroller
  - 4) Dokumentation for overholdelse af fodringskrav

12 OPHØR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Den generelle praksis ved produktionsophør på et husdyrbrug er, at stalde, anlæg for opbevaring af foder, husdyrgødning, kemikalier og lignende vil blive tømt og rengjort.

Kratvej 7 er et IE-husdyrbrug og derfor omfattet af bestemmelserne i jordforureningsloven (LBK nr. 282 af 27/03/2017) om afhjælpning af jord- og grundvandsforurening ved ophør af driften af bestemte aktiviteter på listevirksomheder og husdyrbrug. Bestemmelserne fremgår af lovens kapitel 4b og indebærer bl.a., at driftsherren ved driftsophør skal vurdere jordens og grundvandets forureningstilstand som følge af aktiviteterne på husdyrbruget. Driftsherren skal i første omgang indsende et oplæg til miljømyndigheden (kommunen) om, hvordan den forestående vurdering kan foretages. På baggrund af driftsherrens oplæg vil miljømyndigheden give driftsherren påbud om, hvordan vurderingen skal foretages og en frist herfor.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at ovenstående er tilstrækkeligt til at undgå forureningsfare ved et eventuelt ophør af husdyrproduktionen på Kratvej 7, 8830 Tjele. Desuden vil de til enhver tid gældende

regler i bl.a. jordforureningsloven også sikre, at der træffes de nødvendige foranstaltninger ved produktionsophør på husdyrbruget.

VILKÅR

Der stilles følgende vilkår:

- 22) *Ved ophør af dyreholdet skal stalde, gyllekanaler, kornsiloer mv. tømmes og rengøres og bortskaffes efter gældende regler. Eventuelle kemikalier, olie- og medicinaffald skal bortskaffes i henhold til de til enhver tid gældende affaldsregulativer i Viborg Kommune.*

---

13 SAMLET KONKLUSION

Viborg Kommune vurderer:

- at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget og til at modvirke eventuelle skadelige virkninger på miljøet
- at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne
- at de kort- og langsigtede miljøpåvirkninger og den samlede miljøpåvirkning fra husdyrbrugets produktion bliver begrænset til et acceptabelt niveau, når de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug og vilkårene i miljøgodkendelsen overholdes
- at udvidelsen af husdyrbrugets produktion overordnet betraget ikke medfører en øget husdyrproduktion og en øget miljøpåvirkning i kommunen, idet strukturudviklingen går mod færre men større bedrifter
- at produktionen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af:
  - nabobeboelser
  - Natura 2000-områder og natur i øvrigt
  - landskabelige værdier og værdifulde kulturmiljøer

14 GODKENDELSENS GYLDIGHED, KLAGEVEJLEDNING OG UNDERRETNING

14.1 GODKENDELSENS GYLDIGHED

Virksomheden må i henhold til Husdyrbrugloven ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt, herunder med hensyn til affaldsfrembringelsen, på en måde, der indebærer forøget forurening i forhold til det hermed tilladte, før udvidelsen eller ændringerne er godkendt af Viborg Kommune.

Opmærksomheden henledes på, at denne miljøgodkendelse ikke fritager virksomheden for de nødvendige godkendelser/anmeldelser i henhold til anden lovgivning.

Viborg Kommune skal som tilsynsmyndighed påse, at denne miljøgodkendelse og den øvrige miljølovgivning overholdes.

14.2 KLAGEVEJLEDNING OG SØGSMÅL

Miljøgodkendelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jf. Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug § 84 - 87.

Indgivelse af klage

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevneneshus.dk.

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det.

Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefristen er 4 uger fra offentliggørelsen. Offentliggørelsen finder sted den 15. december 2021. En eventuel klage skal være tilgængelig for Viborg Kommune i Klageportalen senest den 12. januar 2022.

Gebyr

Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Virksomheder og organisationer skal dog betale det dobbelte beløb på i alt 1.800 kr. for behandling af eller genoptagelse af en klage.

Virkning af klage

En klage over afgørelser efter Husdyrbrugsloven har ikke opsættende virkning på retten til at udnytte afgørelsen, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet, jf. § 81 i Husdyrbrugsloven.

Domstolene

Søgsmaal kan anlægges for domstolene i henhold til § 90 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug. Fristen er 6 måneder fra godkendelsen er meddelt.

14.3 UNDERRETNING OM GODKENDELSEN

Kopi af afgørelsen er sendt til:

- Embedslægeinstitutionen Nord, Langelandsvej 8, 8940 Randers SV. (senord@sst.dk)
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia. (mail@dkfisk.dk)
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup. (nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk)
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1. sal, 1611 København V. (ae@aeraadet.dk)
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 2188, 1017 København K. (fbr@fbr.dk)
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. (dnviborgsager@dn.dk)
- Danmarks Sportsfiskerforbund (post@sportsfiskerforbundet.dk)
- Friluftsrådet Limfjord Syd (limfjordsyd@friluftsradet.dk)
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N (husdyr@ecocouncil.dk)
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, (natur@dof.dk, viborg@dof.dk)
- Naboer